

saakaldte store Mandesald maa, saa vidt jeg har kunnet se, søges deri, at man denne Gang med Rette har lagt større Vægt paa, hvad man kalder praktisk Færdighed og Prøven deri. Man har ikke været tilstrækkelig opmærksom paa ved Seminarierne, hverken ved de kongelige eller de private Seminarier, at noget saadant kunde ventes, og det turde være en betydelig Del af Grunden til, at Udsaldet er blevet, som det er blevet. Nu vide imidlertid Seminarierne, hvad de have at rette sig efter. Nu vide de, at dette Fag, praktisk Lærergerning og Pædagogik, ikke er et Fag, som kan negligeres, men at det er et Fag, som der vil blive lagt endog særdeles betydelig Vægt paa, og jeg antager derfor, at man for Fremtiden kan vente, at Resultatet vil blive bedre.

Jeg tror, at det er nødvendigt, at Lærere og Lønningerne ved de kongelige Skolelærerseminarier blive forbedrede og blive betydelig forbedrede, for at det bestandig kan være muligt at faa virkelig dygtige Lærere til Seminarierne, for at man kan faa de dygtigste af Seminaristerne til at blive Lærere ved Seminarierne. Med de meget smaa Lønninger, som nu gives, har dette været og vil i Fremtiden blive vanskeligere og vanskeligere, og derfor tror jeg, at dette Lovforslags Gennemførelse er temmelig nødvendig.

Berntsen: Den ærede Minister oplyste nu, at der ikke var noget at klage over hos de vedkommende Forstandere og Lærere ved de kongelige Seminarier. De vare fuldt i Stand til at meddele Seminaristerne de Kundskaber, som maatte kræves af dem. Og den ærede Minister har forsvaret Eksamenkommissionen; der var heller ikke noget at anke over med Hensyn til dens Virksomhed. Den nævnte Kommission har ganske vist i Mar stillet større Fordringer f. Eks. til praktisk Færdighed, end den hidtil har gjort. Men her forekommer det mig da, at der er stet en Vilkaarlighed. Det forekommer mig, at det er urigtigt, at den ærede Minister ikke i Tide har instrueret Seminarierne derom, og den ærede Minister oplyste jo, at en saadan Henvendelse til Forstanderne for de kongelige Seminarier er ikke stet fra den vedkommende Ministers Side. „Men nu vide de det“, sagde den ærede Minister, ret som om det var en Lærestreg, der fra Eksamenkommissionens Side er vist overfor de vedkommende Seminarier. Dette synes mig dog at være at rette Smed for Bager. Man har ladet det gaa ud over Eleverne, som ikke vidste, at Eksamenkommissionen i Mar vilde kræve et større Maal af Kund-

skaber i praktisk Færdighed, end den hidtil har krævet, i Stedet for i Tide at have varskoet Seminarierne. De vedkommende Seminarier, som have forberedt Eleverne, vidste forøvrigt heller intet derom, og derfor undrer det mig ikke, at en Seminarieforsender ved giben Vejledning har følt sig saa indigneret over dette, saa han udtalte sig i saa stærke Ord, at vedkommende Minister . . .

Formanden (Høgshro): Det er dog ikke ønskeligt at komme ind paa saadanne private Forhold.

Berntsen: Jeg siger derfor, at det ikke er underligt, om de vedkommende Seminarieforsendere ved de kongelige Seminarier have følt sig ilde berørte ved, at Eksamenkommissionen i Mar har stillet saadanne Fordringer ved Eksamen i de enkelte Fag, iden at vedkommende Forstandere og Elever ere blevne forud instruerede derom. Det glæder mig imidlertid, at man nu har faaet at vide, hvor det egentlige Ansvar ligger i saa Henseende, og jeg kan ikke sige andet, end at den ærede Minister har udtalt sig tilstrækkelig aabent om Sagen, for hvilket jeg for saa vidt er ham Tak skyldig.

Berg: Jeg har nok lagt Mærke til den — ikke snedige, men fra Administrationens Side ret snilde Affattelse af 1ste Stykke i § 1, sammenholdt med andet Stykkes andet Punktum i samme Paragraf; man har forbeholdt sig administrativt at liste Præsterne væk som Seminarieforsendere paa de 3 Steder, hvor vi nu have dem, naar Vejledning maatte gives, og vil have i Løben, som den er affattet, de fornødne Midler til at foretage denne Foranstaltning. Jeg misbilliger ikke dette Djemed hos den ærede Minister, og jeg priser egentlig Lovforslagets Affatter, at han har lagt det an paa en saadan Maade, at det synes endog at være undgaaet det høje Tings Opmærksomhed, hvorledes man i denne Henseende har taget Sagen. I andet Stykkes andet Punktum foreligger det Spørgsmaal, hvad Staten kunde vinde ved at beholde den nuværende Tilstand i Stedet for at gaa over til rent og bestemt at forlange, at Forstanderne for de fgl. Skoleseminarier skulle være Skolemænd ex professo, naturligvis med en Bibetragning, der gaar ud paa, at det kun kan ske efterhaanden, som de nuværende, dygtige Forstandere afgang fra deres Embeder; der siges nemlig, at for saa vidt vedkommende er Sognepræst, skal dette Beløb, som han har af Sognealder, afkortes fra hans Lønning efter første Stykke i Para-